

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 P 206132 25 Gž 2
Novi Travnik, 23.9.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Alma Islamović, predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Denis Trifković, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca Slovensko zavarovalno združenje GIZ iz Ljubljane, Ul. Železna cesta br.14, Republika Slovenija zakonski zastupnik direktor M. K., a kojeg zastupa punomoćnik Avdo Salihbegović advokat iz Sarajeva, Ul. Branilaca Sarajeva br.21, protiv tuženog M. G. iz N. B., ..., kojeg zastupa punomoćnik Irsan Kukić advokat iz Travnika, Ul. Bosanska 34, radi regresne naknade štete, vrijednost spora 25.457,45 KM, odlučujući o žalbi tužog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 206132 24 P2 od 25.2.2025.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23.9.2025. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se uvažava, presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 206132 24 P2 od 25.2.2025.godine u stavu prvom preinačava, i sudi:

Odbija se zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da mu na ime regresne naknade po osnovu materijalne i nematerijalne štete isplaćene za oštećenu V. J. isplati na ime fizičkog bola iznos od 480,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 385,00 KM, na ime naknada materijalne štete na vozilu SUZUKI iznos od 19.663,00 KM, odnosno isplati ukupni iznos od 20.528,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 12.11.2019. godine, kao danom isplate pa do konačne isplate, te da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 10.728,87 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od dana donošenja prvostepene presude, pa do isplate, a sve u roku od 30 dana, kao neosnovan.

Obavezuje se tužitelj da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 11.399,46 KM, u roku od 30 dana.

Odbija se tuženi sa preostalim zahtjevom za naknadu troškova postupka u iznosu od 1.795,95 KM kao neosnovanim.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, stavom prvim izreke, obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 1.467,27 KM sa zakonskom zateznom kamatom, počevši od dana 03.06.2021. godine pa do konačne isplate te naknadi mu troškove parničnog postupka u iznosu od 166,29 KM.

Stavom drugim, preko dosuđenog iznosa tužbeni zahtjeva tužitelja odbija se kao neosnovan.

Protiv navedene presude tuženi je, po punomoćniku, blagovremeno izjavio žalbu kojom pobija presudu u dosuđujućem dijelu (stav I) zbog svih žalbenih razloga iz čl. 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku sa prijedlogom da se žalba uvaži, presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, te da se obaveže tužitelj

da tuženom nadoknadi troškove nastale u prvostepenom parničnom postupku u iznosu od 10.999,53 KM, uvećano za iznos od 1.595,88 KM, koji se odnose na sastav žalbe, (nagrada: 1.364,00 KM+ PDV: 231,80 KM), kao i trošak takse na žalbu u iznosu od 600,00 KM. U žalbi ističe da je sud nepravilno utvrdio činjenicu da je vozilo tuženog bilo neosigurano, da je tuženi odgovoran za nastalu štetu za koji zaključak nema uporišta jer je vještakinja saobraćajne struke utvrdila da u spisu ne postoji skica lica nezgode, te je bilo nemoguće uraditi prostorno vremensku analizu uzroka i nastanka saobraćajne nezgode, te se o otme nije očitovala. Pogrešna primjena materijalnog prava ogleda se u tome da su odredbe Zakona o parničnom postupku i Zakona o obligacionim odnosima u vezi sa tužbenim zahtjevom tužitelja potpuno krivo protumačene i primijenjene, i to kao rezultat pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, jer tuženi smatra da tužitelj nije uspio dokazati, kako činjenično tako ni pravno da ima pravo regresa prema tuženom isplaćenog iznosa oštećenoj stranci. U tužbi se navodi da se tužbeni zahtjev temelji na odredbi Zakona o osiguranju vozila i ostale odredbe o osiguranju od odgovornosti, ne navodeći koje države. Prvostepeni sud smatra da se ima primijeniti domaće zakonodavstvo, ali se to može odnositi na odredbe ZPP kojim se propisuje postupak pred sudom ili na odredbe ZOO kojim se reguliše naknada štete, subrogacija, regres i sl. Međutim, sud u BiH ne može primjenjivati odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju F BiH (koji je sada na snazi), kao osnov po kome je tužitelj isplati neku štetu oštećenoj, jer se nezgoda nije desila na teritoriji Federacije BiH, kako je to propisano odredbom čl. 66 stav 1. navedenog Zakona. U ovom parničnom postupku nije utvrđen osnov za isplatu štete, po kome bi tužitelj morao nadoknaditi štetu oštećenoj Vesni Janković, ako je ta šteta prouzrokovana vozilom čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti. Ukoliko se tužbeni zahtjev temelji na nekom Zakonu R Slovenije koji reguliše obavezno osiguranje za motorna vozila takav Zakon ili neki drugi akt, nije prezentiran niti predložen, pa u tom smislu ne postoji osnov po kojem bi tužitelj bio u obavezi nekom oštećenom licu isplatiti štetu, a onda po osnovu tog zakona u regresnom postupku od štetnika tražiti isplaćeni iznos. Sud nije prihvatio prigovor aktivne legitimacije. Prije svega, tužitelj nije dokazao zašto i po kom osnovu je izvršio isplatu štete oštećenoj Vesni Janković, odnosno nije prezentirao eventualnu policu kasko osiguranja za njezino vozilo ili drugu policu, niti je prezentirao ikakav osnov po kojem bi njoj bila isplaćena šteta od strane tužitelja u konkretnoj situaciji, čak i kada bi sud utvrdio da je vozilo koje je vozio tuženi bilo neosigurano. Dakle, tužitelj, i oštećena Vesna Janković nisu imali nikakav ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, niti ugovor o kasko osiguranju, niti ugovor o životnom osiguranju i sl., po kome bi tužitelj bio u obavezi njoj isplatiti naknadu neke štete. Isto tako, „ZAVAROVALNICA TRIGLAV” d.d. je osiguravajuće društvo koje je isplatilo štetu oštećenoj, ali to osiguravajuće društvo i oštećena nisu imali nikakav ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, niti ugovor o kasko osiguranju, niti ugovor o životnom osiguranju i sl., po kome bi to društvo bilo u obavezi njoj isplatiti naknadu neke štete. Sud na stranici 13. obrazloženja navodi da su "neosnovani su navodi tuženog da u toku ovog postupka nije dokazano da je vozilo oštećene bilo osigurano od autoodgovornosti, što nije od značaja za ovu pravnu stvar, jer oštećena Vesna Janković je svoju štetu naplatila od Zavarovalnica Triglav d.d. kao opunomoćenika osiguranja Slovensko zavarovalno združenje tj. tužitelja. Dakle tužitelj je isplatio štetu jer se radi o neosiguranom vozilu kojim je upravljao strano fizičko lice, pa se očito se radi o isplati štete od strane poslovnog subjekta tj. tužitelja, kao društva koje vrši isplatu štete. Stoga je tužiteljev zahtjev za isplatu regresa osnovan, te na tužitelja kao osiguravača momentom isplate naknade iz osiguranja prelaze sva prava osiguravača, shodno odredbi člana 393. Zakona o obligacionim odnosima. Dakle, sud prihvata da je šteta isplaćena od strane

„Zavarovalnica Triglav” d.d., kao opunomoćenika tužitelja „Slovensko zavarovalno združenje”, ali je to osiguravajuće društvo očito postupalo kao korespodent tužitelja, a ne kao osiguravač u smislu odredbi člana 393. Zakona o obligacionim odnosima, da bi se na tužitelja kao osiguravača momentom isplate naknade iz osiguranja prelaze sva prava osiguravača. Odredba člana 939. Zakona o obligacionim odnosima se odnosi na prelaz osiguranikovih prava prema odgovornom licu na osiguravača (dakle to su prava iz ugovora o osiguranju). Ovdje se radi o zahtjevu za isplatu vanugovorne štete, a što i sud prihvata utvrđenim da je tužitelj je isplatio štetu jer se radi o neosiguranom vozilu kojim je upravljao strano fizičko lice. Okolnost da je šteta isplaćena od strane poslovnog subjekta tj. tužitelja kao društva koja isplaćuje štetu ne znači da se on ima smatrati osiguravačem, jer nema ugovora o osiguranju. Ovdje se ne radi o naknadi štete iz osiguranja i tužitelj nije osiguravač, te odredba čl. 939. Zakona o obligacionim odnosima nije primjenjiva, jer se radi o naknadi vanugovorne štete od strane tužitelja a ne od osiguravajućeg društva kao osiguravača. Dakle, tužitelj nije dokazao zašto i na osnovu čega je isplatio štetu da bi kao lice koje je isplatu štetu bilo ovlašteno zahtijevati naknadu od štetnika u regresnom postupku, pa je stoga i nije aktivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari. U pogledu istaknutog prigovora pasivne legitimacije tuženi nije u toku postupka osporavao da je učestvovao u saobraćajnoj nezgodi, ali tuženi nema obavezu plaćanja štete koja je predmet ovog regresnog postupka jer je vozilo „Audi” kojim je upravljao bilo osigurano po osnovu zelenog kartona, te je u vezi s tim tuženi i istakao prigovor pasivne legitimacije i u spis dostavio Zeleni karton, dokumentaciju. Sud smatra da su neosnovani su navodi tuženog s pozivom na odredbe člana 69. stav 3. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u F BiH maksimalni iznos koju fond može potraživati u regresnom postupku od lica koje je odgovorno za štetu 12 prosječnih plata u F BiH u vrijeme isplate Mete, te obrazlaže da se u konkretnoj pravnoj stvari se radi o regresnom zahtjevu iz člana 939. Zakona o obligacionim odnosima, te se ove odredbe zakona odnosne na Zaštitni fond u Bosni i Hercegovine, a što tužitelj nije. Dakle, sud parcijalno primjenjuje odredbe pojedinih zakona, jer u ovom slučaju, ne prihvata primjenu odredbe člana 69. stav 3. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u F BiH, ali istovremeno na str. 10. i 11. obrazloženja, navodi da je prilikom donošenja odluke imao u vidu i odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH”, broj 57/20) s obzirom da se radi o saobraćajnoj nezgodi, te prema odredbi člana 37.... U odredbama ovog zakona od 38. do 44. su propisani pojedinačni vidovi štete“ Iz naprijed navedenog, proizlazi da je sud prihvatio primjenu odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju F BiH za odluku o pravnom osnovu, ali prilikom odlučivanja o visini tužbenog zahtjeva, nije prihvatio odredbu člana 69. stav 3. istog zakona, koju je bio obavezan primijeniti, a koja glasi: „Zaštitni fond ima pravo na naknadu od lica koje je odgovorno za štetu, tj. od vozača koji nije bio osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji BiH, prema posljednjim podacima na dan isplate štete. ' Na dan 12.11.2019. godine (kada je izvršena isplata štete oštećenoj Vesni Janković), prosječna neto plaća u Federaciji BiH iznosila je 932,00 KM, što znači da bi fond (u ovom slučaju tužitelj) u regresnom postupku imao pravo na naknadu od vozača koji nije bio osiguran, maksimalnog iznosa od 11.184,00 KM (932,00 KM x 12 =11.184,00 KM.) Tužitelj kao pravno lice osnovano zakonom u Sloveniji, ima ista prava i obaveze kao i „Zaštitni fond u F BiH, kad su u pitanju isplate šteta oštećenim licima koje su počinjene od strane vozača ili vlasnika neosiguranih vozila, i upravo prema Zakonu o obaveznim osiguranjima u saobraćaju F BiH, sud je utvrdio pasivnu legitimaciju i obavezu tuženog za isplatu regresnog potraživanja, ali se ne može djelimično primjenjivati samo taj dio zakona , nego i člana 69. stav 3. , obzirom da je štetu po osnovu vanugovorne odgovornosti

isplatio tuženi, pa se u ovoj situacijama smatrati pravnim licem (Zaštitni fond), koji ima obavezu isplate tih šteta, ali i pravo regresa u ograničenom iznosu od naknadu od lica koje je odgovorno za štetu, tj. Od vozača koji nije bio osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji BiH. Tuženi prigovara i odluci o troškovima u pobijanoj presudi, jer je sud usvojio tužbeni zahtjev procentu od 68 % , iako je u cijelosti trebao odbiti tužbeni zahtjev i prema tome usvojiti zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka u cijelosti, ili odlučiti o troškovima postupka prema uspjehu stranaka u postupku. Obzirom da je sud djelomično usvojio tužbeni zahtjev, trebalo je o zahtjevima stranaka za naknadu troškova, odlučiti shodno kvantitativnom i kvalitativnom uspjehu u parnici.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu u dijelu koji se pobija žalbama i po službeno dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 I 98/15- u daljem dijelu teksta: ZPP), drugostepeni sud je zaključio:

Žalba je osnovana.

Iz stanja spisa proizilazi da je tužitelj dana 11.8.2022.godine podnio tužbu protiv tuženog radi isplate regresnog duga u iznosu od 30.170,09 KM. Postupajući po tužbi sud je 19.12.2023. godine donio presudu kojom je obavezao tuženog da tužitelju ime naknade materijalne i nematerijalne štete isplati i to:

- na ime fizičkog bola iznos od 480,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 385,00 KM, odnosno ukupno iznos od 865,00 KM
- na ime naknada materijalne štete na vozilu SUZUKI iznos od 12.886,00 KM, odnosno ukupna šteta u iznosu od 13.751,00 KM, da se obavezuje tuženi da tužitelji isplati zakonske zatezne kamate na iznos od 13.751,00 KM na ime regresne naknade štete počev od 12.11.2019.godine kao danom isplate pa do konačne isplate, te da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.591,47 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od dana donošenja presude pa do isplate, a sve u roku od 30 dana.

Istom je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim se traži isplata naknade za privremenu nesposobnost u iznosu od 2.394,45 KM, kao i iznos nematerijalne štete za pretrpljene bolove, strah, te materijalnu štetu i troškove postupka preko dosuđenog iznosa.“

Postupajući po žalbama stranaka Kantonalni sud u Novom Travniku je rješenjem od 28.05.2024. godine žalbu uvažio, pobijanu odluku ukinuo i predmet vratio na ponovni postupak zbog povrede člana 191. stav 4., 8. i 123. stav 1. ZPP sa uputom da zakaže glavnu raspravu i ponovno izvede već izvedene dokaze, te po potrebi ponovo sasluša vještaka saobraćajne struke u pogledu visine materijalne štete, kao i raspraviti ostala sporna pitanja. Prvostepeni sud je proveo ponovni postupak po upiti i donio pobijanu odluku.

Predmet spora je regresni zahtjev za isplatu novčanog iznosa od 25.457,45 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 12.11.2019. godine pa do konačne isplate, po osnovu štetnog događaja - saobraćajne nesreće koja se desila u mjestu Metlika na području Općine Novo Mesto u Republici Sloveniji dana 22.03.2019.godine.

Iz stanja spisa i osporene presude, proizlazi da su parnične stranke pred sudom, u skladu sa odredbom člana 7. Zakona o parničnom postupku, iznijele sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvele dokaze koje su smatrale bitnim za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, koje je utvrđeno pravilnom primjenom člana 8. ZPP, tj. ocjenom svakog dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi, proizilazi sljedeće:

-među parničnim strankama je nesporno da se dana 22.3.2019.godine na lokaciji ..., dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj je učestvovalo motorno vozilo Audi registarskih oznaka ... kojim je upravljao M. G. koji je državljanin Bosne i Hercegovine sa adresom u N. B. i vozilo marke Suzuki tip Vitara registarskih oznaka ... kojom je upravljala V. J., državljanka S.;

-da su oba vozila oštećena u saobraćajnoj nesreći;

-da je V. J. pretrpjela povrede i to nagnječenje grudnog koša, nagnječenje lijeve podlaktice, nagnječenje lijevog skočnog zgloba sa manjim krvnim podlijevom sa unutrašnje strane potkoljenice zbog čega je bila privremeno nesposobna za rad 68 dana što je po mišljenju vještaka H. M., koji je sačinio nalaz i mišljenje u ovom predmetu predugo, jer bi ista trebala trajati 30 do maksimalno 40 dana, a sve iz razlog što povrede nisu takve prirode da bi zahtijevale duži oporavak. U pogledu pretrpljenog straha vještak navodi kako je bol srednjeg intenziteta trajala 7 dana, slabijeg intenziteta 15 do 20 dana, dok je primarni strah trajao 10 do 15 minuta, strah jakog intenziteta jedan dan, strah srednjeg intenziteta 5 dana, te strah slabije intenziteta 35 dana. Vještak je također konstatovao da prema medicinskoj dokumentaciji ne postoji umanjene životne aktivnosti;

-da je uzrok ove nezgode prelazak vozila Audi u lijevu saobraćajnu traku, što je incidentna situacija koja je dovela do sudara, a koju činjenicu sud utvrđuje na osnovu nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke Zubejda Destanović iz Gornjeg Vakufa od 1.10.2023.godine koja zbog nepostojanje skice lica mjesta nezgode nije mogla izraditi vremensko-prostornu analizu predmetne nezgode, niti utvrditi tačno mjesto primarnog kontakta, kao i brzine koje su vozila imala u sudaru i neposredno prije sudara, međutim daje mišljenje da je uzrok prelazak tuženog u suprotnu saobraćajnu traku zasnivajući svoje mišljenje na zapisnika o uviđaju, odnosno opisu događaja od strane policijskih službenika koji su sačinjavali ovaj dokument, u kojem je navedeno da se nezgoda dogodila na način da je vozilo Audi, registarskih oznaka ... kretalo iz smjera N. M. u smjeru M., te je iz neutvrđenih razloga prešlo u lijevu kolovoznu traku, gdje je prednjim dijelom vozila udarilo u prednji dio vozila Suzuki, koje se u tom trenutku kretalo svojom desnom saobraćajnom trakom;

-prednji zaključak sud zasniva i na Zapisniku Policijske Postaje Novo Mesto od 6.5.2019.godine proizilazi da se nezgoda dogodila dana 22.3.2019.godine i držanja tuženog u postupku;

- da je Ministarstvo infrastrukture i prevoza Republike Italije dana 30.7.2018. godine se pravnom licu VICAR (SRL) sa sjedištem u Cassino u svojstvu ovlaštenog trgovca motornih vozila i prikolica dalo odobrenje za probno učestvovanje u saobraćaju vozila do 30.7.2019.godine zbog zahtjeva povezanim sa tehničkim, eksperimentalnim ili konstruktivnim probama, vježbama ili prijenosima iz razloga prodaje ili dodatne ugradnje i to za registarske tablice ..., te da se samo u toj namjeri daje odobrenje za kategoriju vozila automobila sa prikolicama;

-da je ista firma dala punomoć od 21.3.2019.godine ime G. M. za korištenje probnih registarskih tablica za vozilo ...;

-da iz potvrde o osiguranju- polica ZURlgo broj ... proizilazi da se ista odnosi na probne registarske tablice broj..., da iste važe u periodu od 30.1.2019.godine do 30.7.2019.godine, da su izdate za ugovarača VICAR SRL iz Cassina i da je ista izdata od osiguravajuće kuće Zurich insurance PLC Generalno predstavništvo za Italiju. U sastavu ove police osiguranja je međunarodna karta osiguranja motornih vozila – zelena karta, koja važi za isti period kao i polica osiguranja, izdata za probne tablice ..., a koja je potpisana od Zurich insurance PLC Generalno predstavništvo za Italiju, a na ime vlasnika police ili korisnika osiguranja Vicar SRL Viale Europa, Cassino;

-da se Zavarovalnica Triglav obraćala Nacionalnom birou Italije u vezi naknade štete dopisom i e-mail korespondencija od 4.6.2019.godine odgovorili da izjava vezano za tablice ... nije data od strane policijskih službenika, već od osobe K. G., dakle oca M. G., te da, kako nije na siguran način utvrđeno prisustvo tablica ... na vozilu, nisu u mogućnosti riješiti zahtjev na osnovu garancija;

- da se u e-mail korespondenciji F. M., koji nastupa u ime International Motor Claims, navodi kako se ne može razmotriti garancija za privremene tablice ... iz razloga što nema dokaza da je tablica bila na vozilu kada se nezgoda desila, jer slika koja je dostavljena sačinjena nakon nezgode, te da takva činjenice ne proizilazi ni iz policijskog zapisnika;

- da se u e-mailu od 27.2.2020.godine navodi da M. G. nije radio kao zaposlenik kompanije VICAR srl, koja je vlasnik vozila, i prema njihovim općim uslovima osiguranja i zakonu, samo vlasnik vozila ili njegov zaposlenik imaju pravo da voze koristeći privremene tablice;

-da iz e-mail prepiske sa Biroom Zelene Karte u BiH od 5.9.2019.godine proizilazi da nema podataka o osiguranju za predmetno vozilo do 7.5.2019.godine sa prijevodima, dok iz e-mail prepiske između tuženog i Triglav iz Ljubljane od 31.1.2020.godine, proizilazi da je tuženi tvrdio kako je imao probne registarske tablice i zeleni karton za iste dostavljajući i fotografije na kojima su vidljive probne tablice, kao i dvije fotografije na kojima je vidljivo da su tablice postavljene na zadnje automobilsko staklo, s tim da se ne može utvrditi kada su ove fotografije nastale;

- da je tužitelj oštećenoj Vesni Janković isplatio štetu u iznosu od 15.132,16 eura, preko Zavarovalnica Triglav d.d. kao opunomoćenika osiguranja Slovensko zavarovalno združenje tj. tužitelja.

Dakle, kada se izvrši ocjena svih izvedenih dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi izvodi se zaključak da je tuženi prouzrokovao saobraćajnu nezgodu na način da je protivno važećim propisima prešao u suprotnu traku upravljajući motornim vozilom Audi registarskih oznaka ..., koje nije bilo registrirano u BiH, Italiji, ali ni u Sloveniji, u kojoj se desila saobraćajna nezgoda, koristeći punomoć izdanu dana 21.3.2019.godine od strane pravnog lica VICAR (SRL) da koristi probne registarske tablice za vozilo ... za vozilo Audi registarskih tablica..., koje tuženi nije koristio, a koje prema izvedenim dokazima nije ni mogao da koristi jer nije radio kao zaposlenik kompanije VICAR SRL, koja je vlasnik vozila i prema njihovim općim uslovima osiguranja i zakonu države Italije, samo vlasnik vozila ili njegov zaposlenik imaju pravo da voze koristeći privremene tablice.

Na osnovu prednjeg utvrđenja prvostepeni sud zaključuje da je tuženi odgovoran za nastanak saobraćajne nezgode, zasnivajući svoj odluku na nalazu i mišljenju vještaka saobraćajne struke i zapisniku sa lica mjesta, odnosno da na strani tuženog postoji krivica za nastanak štete po osnovu člana 158., a u vezi sa članom 178. Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. l. R BiH" br. 2/92, 13/93 i 13/94 i "Sl. n. F BiH" br. 29/03, u daljem tekstu ZOO), a koja se ogleda u prelasku vozila Audi u lijevu

traku kolovoza kojom se u tom trenutku kretalo vozilo Suzuki iz suprotnog smjera i kojim je upravljala Vesna Janković, imajući pri tom u vidu činjenicu da tuženi u toku postupka nije isticao da nije odgovoran za saobraćajnu nezgodu, već se, nakon obavljenog vještačenja, paušalno pozivao da nije utvrđena njegova odgovornost iz razloga što nije urađeno prostorno-vremenska analiza i da nije na bilo koji način osporavao, niti bilo čime dokazao da nije doprinio nastanku nezgode ili da postoji eventualna odgovornost na strani vozača vozila Suzuki ili nekog trećeg lica ili stvari, ili da postoji eventualna podijeljena odgovornost. Dalje, prvostepeni sud zaključuje da tuženi shodno obavezi iz čl. 7. i 123. ZPP nije dokazao da je njegovo vozilo bilo osigurano jer je u vrijeme nastanka štete na vozilu imao italijanske tablice (...) za koje je osiguranje isteklo, te da se privremene tablice koje su izdate na ime firme VICAR SRL iz Italije ničim ne mogu dovesti u vezu sa vozilom Audi koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, jer se odobrenja za probno učestvovanje u saobraćaju odnosi na firmu VICAR SRL, a ne za vozilo kojim je upravljao tuženi, na kojeg takvo ovlaštenje nije moglo biti preneseno. U konačnom primjenom čl. 154., 158., 178. stav 1., 185. i 939. ZOO usvaja zahtjev za regresnu isplatu štete na vozilu u iznosu od 19.663,00 KM, čija visina je utvrđena u ponovljenom postupku po vještaku saobraćajne struke, obračunata kao totalna, dok sa preostalim zahtjevom odbija tužitelja kao neosnovanim.

Kada je u pitanju zahtjev za naknadu nematerijalne štete prema ocjeni prvostepenog suda isti je samo djelimično osnovan slijedom čega dosuđuje na ime fizičkog bola iznos od 480,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 385,00 KM, do je sa preostalim zahtjevom u iznosu od 1.035,00 KM (zahtjev opredjeljen na iznos od 1.900,00 KM) tužitelj odbijen primjenom čl. 37., 39. i 40. Zakona o obveznim osiguranjima u saobraćaju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj 57/20) kojim su propisani parametri za obračunavanje visine nematerijalne štete nastale iz osnova saobraćajne nezgode imajući pri tom u vidu dužinu i intezitet trajanja fizičkih bolova i straha. Prvostepeni sud je odbio zahtjev za naknadu nematerijalne štete zbog privremene nesposobnosti za rad u iznosu od 2.394,45 KM cijeneći da tužitelj ničim nije dokazao osnov, niti visinu ovog vida naknade, posebno ako se ima u vidu da je opredjeljenom tužbom zahtjevu na glavnoj raspravi označena kao vid nematerijalne štete, pri čemu sud ima u vidu odredbu člana 37. Zakona o obavezni osiguranjima u saobraćaju u F BiH koji propisuje vidove nematerijalne štete, ali i odredbe člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, kojima se ne propisuju kao vid nematerijalne štete privremenu nesposobnost za rad. Ukoliko bi se isto cijeno i kao materijalna šteta zbog eventualno izgubljene zarade ili dobiti, a što nije kao takvo označeno u tužbi i tužbenom zahtjevu, tužitelj je bio u obavezi isto precizirati i u konačnici dokazati visinu, a što nije učinio u tok ovog postupka.

Žalbeni razlog povrede odredba ZPP, odnosno čl. 8. je neosnovan. Navedenim članom je propisano obaveza suda da cijeni svaki dokaz pojedinačno i u međusobnoj vezi, te da na osnovu tako izvršene ocjene odluči koje će činjenice uzeti kao dokazane. Iz obrazloženja pobijane odluke proizilazi da je sud cijenio sve relevantne dokaze, kako pojedinačno, tako i međusobnoj vezi i da osnovu tako izvršene ocjene utvrdio činjenično stanje koje kao pravilno i potpuno prihvata i ovaj sud.

Obzirom da se u konkretnoj pravnoj stvari radi o pravnom sporu sa elementom inostranosti prvostepeni sud je pravilno primijenio Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 43/82 i

„Službeni list R BiH“, broj 2/92) cijeneći da se radi o vanugovornoj odgovornosti za štetu jer se saobraćajna nezgoda dogodila na području Republike Slovenije, odnosno štetna radnja i štetna posljedica nastala van Bosne i Hercegovine, da vozilo na kojem je nastala šteta nije bilo osigurano u Bosni i Hercegovini i da lice koje je upravljalo tim vozilom nije državljanin Bosne i Hercegovine, kao i da je tuženi, kao državljanin BiH upravljao vozilom koje je na sebi imalo inostrane tablice, dakle ne registarske tablice Bosne i Hercegovine. Dakle, u pogledu nastanka vanugovorne naknade štete sa elementima inostranosti se ogledaju subjektu, objektu i mjestu poduzimanja radnje i mjestu nastanka štetne posljedice. U odredbi člana 53. Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima je propisao da u sporovima o van ugovornoj odgovornosti za štetu nadležnost suda u Bosni i Hercegovini postoji ako ta nadležnost postoji prema odredbama člana 46. i člana 50. do člana 52. ovog Zakona. U odredbi člana 46. stav 1. ovog Zakona je propisano da nadležnost suda u Bosni i Hercegovini postoji ako tuženi ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, odnosno u stavu 2. ovog člana ako ima boravište u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu da je nesporna činjenica da je tuženi sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini, što nije osporavano u toku ovog postupka, postoji stvarna nadležnost suda u Bosni i Hercegovine, te prigovor stvarne nadležnosti istaknut od strane tuženog u cijelosti neosnovan.

Pravilno je prvostepeni sud zaključio da se spor sa elementom inozemnosti treba riješiti u skladu sa odredbama zakona FBIH. Konvencijom o zakonu koji se primjenjuje na saobraćajne nezgode, usvojenom 4. maja 1971. u Hagu, u originalu na engleskom jeziku, a koja je ratifikovana Uredbom objavljenom u Sl.listu SFRJ – Međunarodni ugovori i drugi sporazumi br. 26/76 je regulisana primjena zakona koji se primjenjuje na građansku vanugovornu odgovornost koja proistekne iz saobraćajne nezgode (čl.1). Pitanje primjene zakona u slučaju za vozila koja nisu registrirana ili koja su registrirana u više država primjenjuje se, umjesto prava države registracije, pravo države u kojoj su redovito smještena. To se isto primjenjuje ako vlasnik, posjednik ili vozač nemaju u vrijeme prometne nezgode svoje redovno boravište u državi registracije (čl.6). Definicija pojma redovno smještenog vozila nije data, a putokaz u određenju je tumačenje u svjetlu pojma redovnog boravišta. Kako iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da je tuženi državljanin BiH, sa prebivalištem u BiH, koji se spornog dana vraćao sa vozilom italijanskih registarskih oznaka kojim je istekla registracija, koje je prema izjavi svjedoka Glavurda Kristijana, oca tuženog, kupljeno u Italiji, a koji se bavi uvozom i prodajom vozila prvenstveno iz Italije, jasnim se poprima da se kao mjesto u kojoj je vozilo redovito smješteno iz čl. 6. Konvencije ima smatrati mjesto prebivališta tuženog, tj. Nova Bila.

S obzirom na prednje, jasnim se poprima da se u konkretnom slučaju ima primijeniti pravo FBIH, odnosno Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u FBIH koji reguliše pitanje naknade štete u slučaju da je do štete došlo upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, kakav je konkretan i to na način da se zahtjev podnosi Zaštitnom fondu (čl. 46. stav 2. Zakona). Istim zakonom je propisano da pravna lica koja obavljaju poslove zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i druga pravna i fizička lica koja su na bilo koji način neposredno oštećenom licu nadoknadila štetu ili dio štete, imaju pravo na povrat isplaćenog iznosa, odnosno mogu isticati regresne zahtjeve prema Zaštitnom fondu, (čl. 69. stav 1. Zakona) dok je stavom 3. propisano da zaštitni fond ima pravo na naknadu od lica koje je odgovorno za štetu, tj. od vozača koji nije bio osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim podacima na dan isplate štete.

Kako iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da je oštećena V. J. štetu naplatila direktno od Zavarovalnica Triglav d.d., kao opunomoćenika osiguranja Slovensko zavarovalno združenje tj. tužitelja, jer se radi o šteti nastaloj od neosiguranog vozila kojim je upravljao strano fizičko lice u iznosu od 15.132,16 eura, pa se očito radi o regresnom zahtjevu podnesenom protiv tuženog, kao štetnika, koji nije pasivno legitimisan da tužitelju isplati traženi iznos, na što žalitelj osnovano žalbom ukazuje, je norme domaćeg zakona, konkretno čl. 69. stav 1. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u FBiH pravnom licu koje je na bilo koji način neposredno oštećenom licu nadoknadilo štetu ili dio štete daje pravo na povrat isplaćenog iznosa, odnosno isticanje regresnog zahtjeva prema Zaštitnom fondu, koji u slučaju isplate na temelju stava 3. čl. 69. Zakona ima pravo na naknadu od štetnika, tj. od vozača koji nije bilo osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim podacima na dan isplate štete.

Dakle, žalitelj osnovano žalbom ukazuje da prvostepeni sud odluku nije mogao zasnivati na čl. 939. ZOO, te da tuženi nije pasivno legitimisan, ali ne iz razloga isticanih u žalbi, već prethodno obrazloženih, zbog čega je ovaj sud preinačio prvostepenu presudu kao u izreci ove presude primjenom odredbe člana 229. stav 1. tačka 4. ZPP.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Ostale žalbene razloge sud je cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao jer nisu od odlučnog značaja (čl.231. ZPP).

Obzirom da je odredbom čl. 397. stav 2. ZPP propisano da kad sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek ili ukine tu odluku i odbaci tužbu, odlučit će o troškovima cijelog postupka ovaj sud nije obrazlagao žalbene navode kojim je osporavana odluka o troškovima postupka, jer isti nisu od značaja.

O troškovima je odlučeno u skladu sa članom 386. stav 1., članom 396. i 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku i Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Sl. novine FBiH, broj: 22/04 i 24/04), a u vezi sa članom 31. stav 5. Zakona o advokaturi Federacije BiH (Sl. novine FBiH, broj: 25/02, 40/02, 29/03, 18/05, 68/05 i 42/11). Obzirom da je tuženi u konačnom uspio u cijelosti u postupku temeljem čl. 386. stav 1. ZPP pripadaju mu traženi troškovi.

Dosuđeni troškovi tuženom se odnose na nagrade za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 1.080,00 KM, zastupanje na pripremnom ročištu dana 8.5.2023.godine u iznosu od 1.080,00 KM, zastupanje na nastavku na pripremnom ročištu dana 14.6.2023.godine i 25.8.2023.godine u iznosima od po 540,00 KM, zastupanje na glavnoj raspravi dana 18.10.2023.godine u iznosu od 1.080,00 KM, te zastupanje na nastavku glavne rasprave dana 14.11.2023.godine u iznosu od 540,00 KM, zastupanje na ročištu održanom dana 29.10.2024. godine u iznosu od 1.080,00 KM,

zastupanje na nastavku glavne rasprave održanom dana 14.1.2025.godine u iznosu od 360,00 KM, nagrade za sastav žalbe od 23.1.2024.godine u iznosu od 1.338,00 KM, nagrade za sastav ove žalbe 900,00 KM, što na ime nagrada za po AT iznosi ukupno 8.538,00 KM, sa pdv-om od 17 % 9.989,46 KM. Tuženom temeljem Tarifnog broja 1. stava 11. Zakona o sudskim taksama SBK ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", br. 4/2017) pripadaju i troškovi sudskih taksi na žalbu u iznosima od po 600,00 KM, kao i troškovi prevoda od strane sudskog tumača u iznosu od 210,00 KM. Ukupno dosuđeni troškovi tuženog iznose 11.399,46 KM. Troškovi postupka dosuđeni su u skladu sa čl. 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Sl. novine FBiH broj 22/04 i 24/04), imaju u vidu činjenicu da je čl. 12. propisano da se kao osnovica za određivanje nagrade u parničnom postupku primjenjuje tabela prema kojoj visina nagrade zavisi od vrijednosti spora i boda (3 KM), kao i da je vrijednost spora do ročišta održanog dana 14.1.2025.godine prelazila novčani iznos od 30.000,00 KM, a na tom ročištu smanjena ispod tog iznosa. Sa preostalih zahtjevom u iznosu od 1.795,95 KM tuženi je odbijen kao previsoko postavljenim.

Zbog svega navedenog žalba je uvažena kao osnovana i presuda prvostepenog suda preinačena, na osnovu člana 224. stav 1. tačka 5) i člana 229. tačka 4) Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Alma Islamović